

2018-04-09

Barn- och utbildningsförvaltningen
Tyresö kommun
2018/BUN 0049

Trygga barn i Tyresö kommun *Riktlinjer för tidig upptäckt av utsatta barn/elever*

Barn och elever far illa när de utsätts för psykisk eller fysisk kränkning eller när brister i deras omgivning gör att de riskerar att inte få växa och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Vi som arbetar i Tyresö kommun ska tillsammans se till att barn och elever i vår verksamhet är trygga och att vi vuxna reagerar och agerar om något inte står rätt till. Vi arbetar därför efter dessa riktlinjer.

Vårt förhållningssätt och vårt ansvar som vuxna är att alltid våga se, våga fråga och våga agera. Vi är inte rädda för att göra en orosanmälan – vi är rädda om barnens och elevens säkerhet.

- All personal som arbetar inom förskola och skola har anmälningsplikt. ”Alla som får veta att ett barn far illa är skyldiga att anmäla det till socialtjänsten. Det gäller även vid misstanke om att barnet riskerar att fara illa. I skolan gäller skyldigheten rektorer, förskolechefer, pedagoger, elevhälsan och övrig skolpersonal - oavsett om verksamheten är offentlig eller enskild. Detta framgår av 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen och 29 kap 13 § Skollagen.” (www.skolverket.se)
- All personal inom förskola och skola känner till sin skyldighet att anmäla till socialtjänsten om de får kännedom om, eller misstänker, ett barn far illa (14 kap.1c § SoL).
- Alla förskolor och skolor ska ha en tydlig och väl implementerad handlingsplan för hur man agerar vid oro kring ett barn och elev.

- Varje enskild förskola och skola ska ha en *Plan mot kränkande behandling och diskriminering*. Förskolor och skolor ska arbeta med aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom verksamheten motverka diskriminering och kränkande behandling. Planen ska upprättas årligen.
- Förskolechef och rektor ansvarar för att all personal som enligt skollagen (2010:800) är skyldig att visa upp ett giltigt registerutdrag från Polismyndighetens belastningsregister gör det.
- Förskolechef och rektor ansvarar för att all personal inom förskola och skola skriver på en sekretessförbindelse vid anställning. Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslag (2009:400)[1-2] gäller alla anställda, samt förtroendevalda i ansvarig nämnd, som har kontakt med uppgifter som rör barns och elevers personliga förhållanden.
- Förskolechef och rektor ansvarar för att pedagoger och lärare systematiskt deltar i utbildning, föreläsning eller annan form av fortbildning kring utsatta barn och barns integritet samt hur man upptäcker och anmäler vid misstanke.
- **All** personal i förskola och skola ska ta del av och arbeta enligt Tyresö kommuns trygghetsguide.
- Barn och elever ska i verksamheten ges möjlighet att ha integritetsövningar, för att från tidig ålder veta att kroppslig integritet respekteras – både den egna och andras. Vi begär aldrig att barn/elev ska ge kramar och pussar. Vi hjälper barn och elever att lära sig att både säga och visa stopp. ”Ett nej är alltid ett nej!”.
- Vi utformar miljön så att alla barn och elever i verksamheten kan känna trygghet. Dolda och avskilda vrår ska ses över och åtgärdas. Vi ser till att vuxna kan ha uppsikt över barn och elever.
- Ordinarie personal eller vikarier som är välbekanta för både verksamheten och barn och elever:

- byter blöja (förskola),
- hjälper barn och elev på toalett eller potta,
- ansvarar för vilostund och andra tillfällen då barnen vistas ensamma med en pedagog,
- öppnar och stänger verksamheten.

Ej välbekanta vikarier lämnas aldrig ensamma med enskilda barn och elever.

- Dokumenteringsrespekt – ingen dokumentation på enskilda individer eller grupp får på något sätt kränka barn och elev eller spridas utan medgivande. Privat mobilanvändande är inte tillåtet under arbetstid. Bilder som tas med förskolan och skolans utrustning och som läggs ut på till exempel sociala medier ska endast visa ett görande. Bilderna ska inte göra det möjligt att identifiera enskilda barn och elever.

Dokumentet Trygga barn och elever i Tyresö kommun revideras en gång om året för att aktualisera utbildningar och aktuell forskning. Ansvarig är verksamhetschef för förskola och skola.

Länkar och material

Liten och trygg – Brottsoffermyndighetens handledning för personal i förskolan. <https://www.jagvillveta.se/forskola>

Rädda barnen – stopp! Min kropp! <https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-utsatta-for-sexuella-overgrepp/stopp-min-kropp/>

Rädda barnen – #nätsmart
<https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-utsatta-for-sexuella-overgrepp/natsmart-handbok/ladda-ner-natsmart/?id=52123>

Våga se, Våga agera! <http://tidigatecken.nu/>